

KURAM

KUMLUCA REHBERLİK ve ARAŞTIRMA MERKEZİ DERGİSİ

YIL: 2 SAYI: 15 MART 2021

2020- 2021 Eğitim Öğretim Yılı

BOŞANMA VE ÇOCUK

ZİHİNSEL YETERSİZLİĞE SAHİP
BİREYLERDE CİNSELLİK OLGUSU

ÇOCUK GELİŞİMİNDE SPOR

EĞİTİM – ÖĞRETİM
SÜRECİNDE SINAV

OKUL ÖNCESİNDE
DİSLEKSİ BELİRTİLERİ

ÇOCUK YOGASI

PANDEMİ SONRASI "MÜFREDATI YAKALAMAYA"
DEĞİL, "İYİLEŞMEYE" ODAKLANMALIYIZ

PROF. DR. HELENA GILLESPIE

East Anglia Üniversitesi

ENGEL KARŞISINDA BİZ
BİLİNCİNİ OLUŞTURMAK

SEVİM HOŞ OFLUOĞLU

Yazar - Sesimiz Otizm Yaşam Eğitim Derneği Başkanı

LİSE ÖĞRENCİLERİ MATEMATİK VE
OKUDUĞUNU ANLAMA
BECERİLERİNDE NİÇİN GERİ ?

PROF. DR. ELİZABETH LEYVA

Texas A&M-San Antonio Üniversitesi

KÜNYE

Sunuş :

Murat KAVLAK

Tasarım :

Hüseyin ERDEM

Hazırlayan:

Hüseyin ERDEM

Mustafa Şamil ŞEN

Basım Yayın Kurulu

Mustafa Şamil ŞEN

Hüseyin ERDEM

Yasin ŞEN

Canan DEMİRTAŞ

Esmegül KUŞCU

İsa DERİNKUYU

Adres:

Sarıkavak Mh. Kumluca Otogarı.

Kat – 2

Kumluca/ANTALYA

Tel:

0242 887 17 87

E-Posta:

kumlucaram@gmail.com

kuramdergi@gmail.com

Web: kumlucaram.meb.k12.tr

KURAM dergisi; Kumluca Rehberlik ve Araştırma Merkezi tarafından akademisyen, öğretmen ve alanla ilgilenen gönüllülerin yazılarını paylaşmak, "Özel Eğitim" alanında farkındalık oluşturmak, toplumu bilinçlendirmek ve rehberlik faaliyetlerinde bulunmak üzere maddi bir kazanç beklemeden sosyal sorumluluk çerçevesinde

Değerli okurlarımız;

Söz kulağa yazı uzağa gider diyerek çıkardığımız yoğun, yorucu, özverili ve fedakârca yaptığımız çalışmaların bir ürünü olan Kuram dergisini sizlerle buluşturmanın mutluluğu içerisindeyiz. İki şey paylaştıkça artar: sevgi ve bilgi. Amacımız, bilgiyi ve doğruyu paylaşmak. Her sayfada ayrı bir emeğin yer aldığı düşünmenin ve çalışmanın ürünü olan dergimiz, değerli öğretmenlerimizin ortaya koymuş olduğu bir çalışmadır. İsmi belirlenmiş bir konudaki düşüncelerin ve görüşlerin bütünü anlamına gelen 'kuram' kelimesinden alan dergimiz, özel eğitim ve rehberlik alanında, çeşitli konularda okurlarımızı aydınlatmak ve bilgilendirmek maksadı gütmüştür. "Sadece bir iyi vardır: bilgi, sadece bir kötü vardır: cehalet." düsturunu kendimize ilke edindik.

Kuram dergisi uzun soluklu olabilmek için gerekli altyapı çalışmalarını yapmıştır. Yine de dergi, dergiyi çıkartanlardan çok onu yaşatanlarıdır. Bu nedenle okurlarımızın duyarlılığı dergimizin yaşaması açısından önemlidir. Öğretmenlerimizin girişimci, istekli ve çalışkan tutumlarla ortaya koydukları bu emeğin karşılığı hiç şüphesiz siz değerli okurlarımızın ilgi ve takdirleri olacaktır.

Bu sayıyı da öncekiler gibi dolgun bir muhtevayla hazırlamaya çalıştık. Elinizdeki sayıda yer alan yazılar, konunun ehli olan kişiler tarafından kaleme alınmış, zevkle ve istifadeyle okuyacağınızı umduğumuz yazılardır. Tüm okuyucularımızın, zihin dünyasına küçük bir katkı sunabiliyorsak, dergimiz amacına ulaşıyor demektir.

Yeni sayılarda buluşmak temennisiyle.

Murat KAVLAK

Kumluca Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürü

İÇİNDEKİLER

ÇOCUK YOGASI

Çocukluk dönemi; hareket ve enerji seviyesinin yüksek, zihnin öğrenmeye çok açık olduğu bir dönemdir...

YAZI: SEMANUR AKARCA S: 5

ENGEL KARŞISINDA BİZ BİLİNCİNİ OLUŞTURMAK

"Birlikten kuvvet doğar" demiş atalarımız. Ne var ki bireyselleşen toplumda bu söz gittikçe cılızlaşmaya ve etkisini yitirmeye başlamıştır. Hızlanan toplumsal...

YAZI: SEVİM HOŞ OFLUOĞLU S: 6

PANDEMİ SONRASI "MÜFREDATI YAKALAMAYA" DEĞİL, "İYİLEŞMEYE" ODAKLANMALIYIZ

n son tecrit ve okulların kapatılması, İngiltere'deki eğitim hizmetlerini bir kez daha krize sürükledi...

YAZI: PROF. DR. HELENA GILLESPIE S: 7

LİSE ÖĞRENCİLERİ MATEMATİK VE OKUDUĞUNU ANLAMA BECERİLERİNDE NİÇİN GERİ ?

Kierkegaard tarafından başlatılan entelektüel geleneği büyük ölçüde geliştiren 20. yüzyıl varoluşçu...

YAZI: PROF. DR. ELİZABETH LEYVA S: 9

BOŞANMA VE ÇOCUK

Boşanma kadın ve erkeğin eş olma rollerinin sona ermesidir. Eş olarak görev ve sorumluluklarınız boşanma akdinin gerçekleşmesi ile ortadan kalkar...

YAZI: CANAN DEMİRTAŞ S: 11

ZİHİNSEL YETERSİZLİĞE SAHİP BİREYLERDE CİNSELLİK OLGUSU

Cinsellik; doğumdan önce başlayıp yaşam boyu devam eden, açlık ve korunma gibi insanların temel içgüdülerinden biri olmakla birlikte biyolojik temelli, öğrenme ile gelişen (CİSED, 2019), insanların sosyo-kültürel yaşantıları...

YAZI: MERVE GÖREN BAYRAKOĞLU S: 13

ÇOCUK GELİŞİMİNDE SPOR

Hareketsizlik, genel anlamda fiziksel aktivitede bulunmama, sürekli evde veya iş yerinde vakit geçirme, aynı ortamlarda ve çevrede bulunma olarak tanımlanabilir...

YAZI: DURMUŞ DUMAN S: 16

OKUL ÖNCESİNDE DİSLEKSİ BELİRTİLERİ

Gelişim; insanın tüm yaşamı boyunca olgunlaşma ve öğrenmeye dayalı olarak zihinsel, dilsel, bedensel ve sosyal açıdan meydana...

YAZI: AHMET ALP MADAN S: 19

EĞİTİM - ÖĞRETİM SÜRECİNDE SINAV

B ilindiği gibi eğitim sistemimiz genel olarak sınıf geçme sistemine göre yürümektedir. Bu sistemde öğrenciler belli bir başarı ortalamasına eriştiklerinde bir...

YAZI: MUSTAFA ŞAMİL ŞEN S: 20

ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HABERLERİ

S: 25

2

Nisan

Dünya Otizm Farkındalık Günü

OTİZM ENGEL DEĞİL
SADECE FARKLILIKTIR.

ÇOCUK YOGASI

SEMANUR AKARCA

Özel Eğitim Öğretmeni

Çocukluk dönemi; hareket ve enerji seviyesinin yüksek, zihnin öğrenmeye çok açık olduğu bir dönemdir. Çocukların bedenlerini keşfettiği önemli bir zaman dilimidir. Özel gereksinimli ve normal gelişim gösteren tüm çocukların büyüyen bedenlerinin sağlıklı gelişmesini desteklemek ve katkıda bulunmak için fiziksel çalışmalara ihtiyaçları vardır. Pandemi nedeniyle sürekli evde vakit geçiren çocuklar televizyon, tablet ve bilgisayar karşısında normal zamanlarda olduğundan çok daha fazla vakit geçirmeye başlamışlardır. Bu durum fiziksel gelişimlerini olumsuz etkilemektedir. Hareket edebilmeleri için çocuklara alan sağlamak içinde bulunduğumuz durumda çok büyük önem taşımaktadır. Hareketli çalışmalarda çocukların enerjileri açığa çıkar ve sonrasında sakinleşmelerine yardımcı olur.

Çocuk yogası; hikayeler, masallar ve oyunlar eşliğinde yapılan bir yoga türüdür. Yoga hareketleri, nefes çalışmaları ve dinlenme tekniklerini içerir. Çocuk yogası fiziksel, bilişsel ve ruhsal gelişim alanlarını bir bütün olarak desteklediği için fiziksel aktivite türü olarak iyi bir alternatif olabilir. Gelişmekte olan çocukların fiziksel gücünü artırır. Aynı zamanda hem kendi içlerinde hem de çevre ile olan sosyal-duygusal dengelerinin kurulmasında etkilidir. Yoga pozlarını uyguladıkça beden farkındalıkları gelişir. Bu süreçte çocuklar organlarının yerlerini, görevlerini öğrenir ve beden bölümleri hakkında bilgi sahibi olurlar. Yoganın oyunlaştırılması sırasında seçilen drama etkinlikleri içinde canlandırmalar ve hikayeler sayesinde çeşitli ve eğlenceli etkinlik-

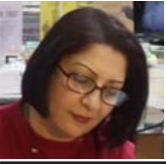
leri bir arada yapmış olurlar. Çocuklar duruşları uygularken doğru nefes almayı, rahatlatma, denge ve dikkatini toplamayı da öğrenirler. Yoğun olarak yaşanan sevinç, üzüntü, öfke gibi duygularının kontrolünü sağlayabilirler. Özellikle öfkesini kontrol etmekte zorlanan çocukların kendilerini sakinleştirebilmeyi öğrenmeleri için önemli bir adımdır.

Yoga yaparken çocukların bireysel farklılıkları göz önünde bulundurulur. Bu sayede çocuklar başarısızlık endişesi taşımazlar ve yapabildikleri kadarıyla bu etkinliğe katılırlar. Yoga yapmaya devam ettikçe hareketleri daha rahat yapabildiklerini fark edebilirler. Küçük yaşlarda başlanılan ve devam eden yoga çalışmaları hiperaktivite, öğrenme güçlüğü, uyku bozuklukları, iskelet yapısı hastalıklarında yardımcı uygulama olarak etkili olmaktadır. Yoga; bedenini fark eden, doğal vücut esnekliğini kazanan, doğru nefes alan ve bunu neşeli ve eğlenceli şekilde yapan kendini mutlu hisseden çocuklar yetişmesini sağlayan etkili ve önemli bir çalışmadır.

ENGEL KARŞISINDA BİZ BİLİNCİNİ OLUŞTURMAK

SEVİM HOŞ OFLUOĞLU

Yazar - Sesimiz Otizm Yaşam Eğitim
Derneği Başkanı

“Birlikten kuvvet doğar” demiş atalarımız. Ne var ki bireyselleşen toplumda bu söz gittikçe cılızlaşmaya ve etkisini yitirmeye başlamıştır. Hızlanan toplumsal değişimin yarattığı ortam bireyselleşme yönünde giderek daha fazla olanak sağlamış gibi görünse de bir takım sorunları da beraberinde getirebiliyor. Sağlıklı yollardan gerçekleşmeyen bireyselleşme çabaları kişiyi bencillığe düşürme, tek tip ve ruhsuz hale gelmiş bir toplum yaratmamalıdır. Bireyselleşme insanın kişiliğinin belirginleşmesi, kendine has bir kimlik belirlemesidir. Toplum değerlerine aile ve akraba ilişkilerine arkasını dönerek bencilleşme haline dönüştüğünde tıkanır.

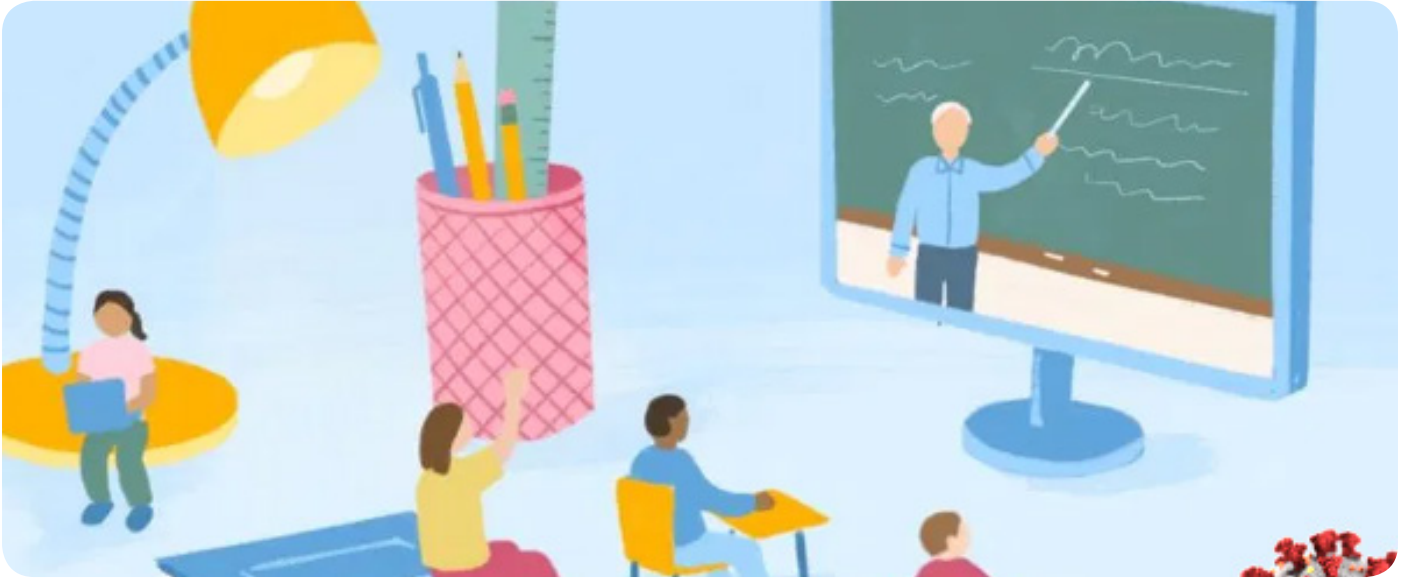
Günümüzde gittikçe zayıflayan akrabalık ilişkileri, kopuşları da beraberinde getiriyor. Bireyselleşmek adına gittikçe yalnızlaşan bir topluma dönüşüyoruz. Bu dönüşüm engelli bireyler ve ailelerini de olumsuz yönde etkilemekte ve yalnızlaştırmaktadır. Özel eğitimin ilk yıllarında öğretmenler engelli bireylerin ailelerden hala, dayı, amca, gibi birinci dereceden akrabaların fotoğraflarını talep ederek, çocuklarda akraba bilincini oluşturmaya çalıştılar. Diğer bir amaç ise sosyalleşme sürecine akrabaları da dâhil ederek, kolektif bilinçle engelli bireyin gelişimine katkı sağlamak ve sosyalleşme sürecini hızlandırmaktır. (Özellikle sosyal hizmet uzmanları akraba desteğinin önemine sıkça vurgu yaparlar.) Engelli bireyi aile içinde eğitmek bir ekip işidir. İkinci sırada akrabalar yer alır. Birey önce aile sonra akraba arasında sosyalleşir. Bundan sonra da çevreyle etkileşim başlar. Annenin tek başına mücadelesi erken yaşlarda yeterli gibi görünse de ilerleyen

yaşlarda birinci dereceden akrabaların dâhil olması olumlu yönde katkı sağlamaktadır. Gelişim sürecinde herkesin farklı rolleri vardır vakti gelince sahneye çıkarlar. “Ben bakamam ben dilinden anlamam.” Diyerek engelli bireyi desteklemeyi kabul etmeyen akrabalar, çocuğunun tüm sorumluluğunu üstlenmiş olan annenin herhangi bir hastalığı sırasında engelli bireyi bir gün dahi idare edemezler. Tanıyıp, iletişim kuramadıkları bu bireylere yabancı oldukları için zorunluluk durumunda, kısa süreli de olsa bakmaya cesaret edemezler. Bilgi paylaşımında bulunduğumuz ve birebir yaşanmışlıklara tanıklık ettiğimiz Annelerin en çok şikâyetçi oldukları şey yalnız bırakılmak. “Bizden daha çabuk alıştılar durumu muza. Su gibi çekildiler hayatımızdan yavaş yavaş uzaklaşarak...” diyerek karamsarlıklarını sıkça dile getirdiler. Bazı aileler ise kendi isteğiyle uzaklaştı çevrelerinden. Daha fazla kırılp, üzülmemek adına.

Genel olarak engelin getirdiği mesafe ve gittikçe zayıflayan akraba ilişkileri, yalnızlık, kırgınlık ve güvensizlik hissi yaratmaktadır. Hangi engel grubunda olursa olsun birlik ve dayanışmanın engelli bireyler üzerinde olumlu etkisi açıkça görülmektedir. Aile apartmanı ve akrabaların bir arada olduğu büyük ailelerde engelli bireyler daha kolay iletişim kurabilme becerisine sahip olabilmektedir. Akrabalar arasında sevgiyle büyüyen engelli bireyler kuşkusuz ki daha mutlu ve daha uyumlu olmaktadır.

Günümüzde dayanışma bilincinin yok olması, Akrabalar arasında ki mesafeler yine bize sosyal devletin kapılarını işaret ediyor. Bir hastalık durumunda, kısa süreli kalabilecekleri misafirhaneler, anne ve babanın vefat etmesi durumunda ise nitelikli ve ihtiyaca cevap verebilecek bakım evlerine ihtiyaç vardır.

İnsana hayatını yalnızca kendisiyle doldurması cazip gelse de, hayatında başkalarına da yer açmayı sağladığı noktada mutlu olur. Sağlıcakla kalın.

PANDEMİ SONRASI “MÜFREDATI YAKALAMAYA” DEĞİL, “İYİLEŞMEYE” ODAKLANMALIYIZ

PROF. DR. HELENA GILLESPIE

Yüksek Öğretimde Öğrenme ve Öğretme ve Kapsayıcı Eğitim Akademik Direktörü East Anglia Üniversitesi

En son tecrit ve okulların kapatılması, İngiltere’deki eğitim hizmetlerinde bir kez daha krize neden oldu. Neredeyse bir yıllık eğitim kesintisinin çocukların eğitimi üzerinde ciddi bir etkisi olacaktır. Görevden ayrılan çocuk komiseri Anne Longfield, çocukların COVID-19 iyileşme sürecinin merkezinde yer alması gerektiği çağrısında bulundu.

Hükümet, İngiltere’de pandemi sonrasında eğitimde iyileşme için 1,3 milyar sterlin ayırdı. Ancak, çocukları iyileşme sürecinde pandemi nedeniyle geri kaldıkları düşünülen müfredatı öğretmeye odaklanmak yanlış olur. Bunun yerine, bir eğitimsel kurtarma planı hazırlanmalı, bu planda öğrenme kadar ruhsal ve fiziksel sağlıklarına da ve öğrencilerin geçen yıl uzaktan eğitimde gösterdikleri çabalara da odaklanılmalıdır.

Geçtiğimiz birkaç hafta içinde, eğitimdeki kıdemli figürler, çocukların yetişmesine yardımcı olacak çeşitli yollar önerdiler. Yeni atanan eğitimden kurtarma komiseri Sir Kevan Collins BBC’ye çocukların iyileşme sürecinde daha çok çalışmaya ve müfredatın öğretilmesi için eğitimcilerin daha yoğun çalışması gerektiğini söyledi. Okul standartları bakanı Nick Gibb, geçtiğimiz günlerde daha uzun okul günleri ve yaz tatillerinin kısalması olasılığının yüksek olduğunu belirtti.

Her şeyden önce, öğrencilerin “yetişmesi” ya da “mevcut müfredatı yakalamaları gerektiği” düşüncesinde bir sorun olduğu açıktır. Bu, geçen yılı son derece zor koşullar altında ellerinden gelenin en iyisini yaparak geçiren öğrenciler tarafında bir eksiklik olduğu anlamına da gelmektedir.

Pandemi sonrası iyileşme sürecinde en iyi yaklaşım, bu fikri reddetmek ve bunun yerine öğrencilerin nerede olması gerektiğine dair keyfi beklentilerin baskısı olmaksızın beceriler ve bilgi boşluklarını geri oluşturmaya odaklanmak olacaktır. Bu, öğrencilerin her aşamada neleri bilmesi ve anlaması gerektiğine ilişkin beklentilerin bilim adamları, pedagoglar vb. uzamanlar tarafından belirlenmesi gerektiği anlamına gelir. Bunun, henüz ilan edilmiş ve iptal edilen yaz sınavlarının yerine geçecek ara değerlendirmelerle birlikte kolejler ve üniversiteye giriş sınavları açısından olumlu ya da olumsuz etkileri olacaktır. Birinci sınıf öğrencileri için planların ayarlanması gerekecek ve öğrencilerin üniversite ve koleje geçişte ekstra yardıma ihtiyacı olacağı açıktır. Sınavlar olmadan, üniversiteler ve kolejler, “yetişme ya da pandemi sonrası iyileşme” planı ne olursa olsun, yeni öğrencilerin güvence altına aldığı ya da müfredatın ne kadarına hâkim oldukları ile ilgili bilginin çok daha az ve net bir resmine sahip olacaklardır.

Çocukların neye ihtiyacı var

Öğrencilerin, hem eğitimleri açısından hem de refahları ve sağlıkları yönünden daha bütünsel olarak değerlendirilen, daha geniş bir perspektiften incelenmiş programların hazırlanması ve öğrencilerin mevcut ihtiyaçlarını iyi anlamak eğitim açısından önemlidir. Öğretmenler öğrencilerini en iyi tanıyanlardır. Herhangi bir eğitim planı, yetenekli ve kararlı eğitimcilerimize, ön saflarda çalışmalarından dola-

yı ellerine güç ve kaynak verecek şekilde olmalıdır. Dahası, okulların bu akademik yılın geri kalanında ve sonrasında öğretmenlerin etkili bir şekilde çalışmasını sağlamak için fon alması gerektiği açıktır.

Finansman planları, öğrencilerin geçen yılın pandemi nedeniyle olumsuz olan eğitim deneyiminden kurtulmak için tüm öğrencilere gelişmiş ruhsal sağlık desteğinin sağlanması gerektiğini kabul etmelidir. Birçok okulun zaten güçlü bir pastoral bakımı ve uzman desteği ve danışmanlığıyla bağlantıları vardır, ancak ruhsal ve fiziksel sağlıkla ilgili hizmetler genellikle okul bütçelerinin diğer alanlarda kullanılması nedeniyle tam olarak verilememektedir. Öğrencilerin zihinsel sağlığı, eğitim başarısı ile birlikte düşünülmelidir, çünkü ikisi, doğrudan birbiri ile bağlantılıdır. Gençler üzerindeki uzun vadeli duygusal ve sosyal etkinin henüz ortaya çıkmamış olması nedeniyle, öğrencilerin akademik olarak başarılı olmalarını sağlamak için pastoral bakım çok önemli olacaktır.

Tüm ülke, pandemi sonrasında yazın daha iyi zamanlar getireceğini umarken, Ağustos'u bir sınıfta geçirme ihtimali pek çok çocuğa hitap etmeyebilir ya da psikososyal açıdan olumsuz etkilenmelerine neden olabilir. Bir kurtarma ya da iyileşme programı düşünülürken, sosyal bağları ve kişisel dayanıklılığı yeniden inşa etme fırsatları da bu programlarda olmalıdır. Öğrencilerin tüm alanlarda desteklenmesi de ancak, spor, açık hava etkinlikleri ve performans ve yaratıcı sanatların yanı sıra sınıf temelli öğrenme yoluyla başarılabilir.

Son olarak, pandeminin yarattığı tüm olumsuzluklara rağmen, bazı çocuklar ve gençler geçen yıl içinde yeni dijital yetenekler, özdenetim ve bağımsızlık dâhil olmak üzere yeni beceriler geliştirebildiler. Öğrenciler, öğretmenleriyle ve öğrenmelerleriyle, yeni araçlar kullanarak yeni yollarla etkileşim kurabildiler. Önümüzdeki yıllarda, İngiltere'deki okullar ve eğitim kurumları, pandemi ve sonrasını çocuklarda yaşanan değişimleri, öğretimde hangi önlemlerin alınması gerektiği gibi değerlendirmeler yapabilir ve dijital becerilerdeki bu kazancı öğretme ve öğrenme içerisine daha etkili bir şekilde adapte edebilirler. Ancak şuan ki mevcut ortamda, eğitim sistemimizin tamamına sadece müfredat ve müfredatı yetiştirmek olarak bakılmamalı, bütünsel bir iyileşme planı geliştirmeye odaklanmamız gerekiyor.

Çeviri : Hüseyin ERDEM

Özel Eğitim Hizmetleri Bölüm Başkanı

Üstün Yetenekliler Danışmanlık Modelleri

üstün yetenekliler danışmanlık modelleri

Sal Mendaglio ve Jean Sunde Peterson

Sal Mendaglio, Jean Sunde Peterson

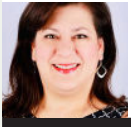
Üstün Yetenekliler Danışmanlık Modelleri, üstün zekâlı ve yetenekli bireylerin danışmanlığı ile ilgilenen uygulayıcılar ve eğitimciler için eşsiz bir kaynaktır. Çığır açan bu kitaba katkı yapan üstün yetenekli eğitimi ve danışmanlığı disiplinlerinde uzmanlaşmış yazarlar, üstün zekâlı ve yetenekli danışanlara karşı danışmanlık yaklaşımlarını detaylı bir biçimde paylaşırlar. Bu kitap, lisans-lisansüstü eğitimine devam edenler, üstün yetenekli danışanlarla çalışmakta olan danışmanlar ve ilgili uzmanlara yardım etmek için tasarlanmıştır.

Danışmanlık Modelleri, mesleğe yeni başlayanlar ile deneyimli danışmanlara, özel ihtiyaçları olan popülasyonla yıllardır danışmanlık yaparak tecrübe sahibi olmuş, uluslararası düzeyde katkıları olan kişiler tarafından uzman rehberlik sağlar. Kitap, üstün zekâlı ve yeteneklilerin danışmanlığı ve üstün yeteneklilik ile ilgili literatüre eleştirel ve tarihsel bir bakış açısı ve aynı zamanda kitabın ardındaki mantığı tartışan giriş bölümlerini içerir. Her bölüm; ayrı ayrı ilgili yazarın üstün yeteneklilik algısı ve danışmanlık tanımını; danışan ve danışmanın rollerini; danışan-danışman ilişkisini; danışmanlık teknikleri ve vaka örnekleme kısımlarını içerir.

(Tanıtım Bülteninden)

LİSE ÖĞRENCİLERİ MATEMATİK VE OKUDUĞUNU ANLAMA BECERİLERİNDE NİÇİN GERİ ?

PROF. DR. ELİZABETH LEYVA

Texas A&M-San Antonio Üniversitesi

2020'nin sonlarında yayınlanan "2019 Ulusal Eğitim İlerlemesi Değerlendirmesi" sonuçlarına göre, ABD'deki 12. sınıf öğrencilerinin matematik ve okuma puanları, COVID-19 salgınının uzaktan öğrenmeye ani ve beklenmedik şekilde geçiş yapmaya zorlanmasından önceinde bile tarihi düşük seviyedeydi. Neden bu kadar çok lise son sınıf öğrencisinin bu kritik konularda yeterli olmadığıyla ilgili üç akademisyenle görüştük.

Prof. Dr. Elizabeth Leyva, Giriş Seviyesi Matematik Bölümü Dekanı, Texas A&M Üniversitesi - San Antonio

Liseden üniversite matematiğine geçmenin doğal bir ilerleme, zorluk veya yaşanabilecek problem olması beklenebilir. Ancak zamanla matematik becerisindeki gerilik öğrenciler arasında uçurum haline geldi ve üniversiteye yeni başlayan öğrenciler için matematik becerilerinde yaşadıkları zorluklar pandemi sürecinde de büyümeye devam ediyor.

Daha fazla öğrenci lisede ileri düzey dersler alıyor - cebir II veya üstü -. Ancak materyal üzerinde çalışmak, bir öğrencinin onu gerçekten öğrendiği anlamına gelmez. Sonuç olarak, bir öğrenci, cebir II gibi bir üniversiteye hazırlık kursu olması gereken bir dersi geçebilir, ancak standart bir yerleştirme sınavında başarısız olabilir veya SAT / ACT sınavlarında "üniversiteye hazır" olarak kabul edilecek kadar yüksek puan alamaz. Çoğu lise öğretmeni, öğrencilerini üniversite

öğretim üyelerinden farklı bir beklenti dizisine tabi tutar. Çoğu durumda, politikalar okul bölgesi tarafından belirlenir, bu nedenle lise öğretmenleri sadece topluluğun ve ebeveynlerin zorladığı kurallara uymaktadır. Bu, öğrencilerin geç ödev teslim etmelerinin göz ardı edilmesine, kötü performans gösterdikleri değerlendirmeleri yeniden değerlendirilmesine veya verdikleri puanları yükseltmeye ve çoğu ödev ve sınıf içerisinde hesap makinesi kullanmalarına izin vermeyi içerebilir.

Gerekçe iyi niyetlidir; lise öğrencileri daha gençtir ve bir kavramda ustalaşmak için birden fazla fırsata ihtiyaç duyabilirler ve ilerleyen dönemde aynı becerileri öğrenmek için fırsatları olacaktır. Birden çok geçiş fırsatı, daha fazla öğrencinin geçmesi anlamına gelir. Ancak bu cömert değerlendirme stratejisinin öğrenci motivasyonu ve hesap verebilirliği üzerinde istenmeyen sonuçları vardır. Bunun etkisi, öğrencilerin geçer not alabilmeleri, ancak istenilen becerileri anlamlı bir şekilde kazanamayacakları veya ustalaşamayacakları olarak ortaya çıkmaktadır. Örneğin, bir öğrenci cebir II'den B'yi bu şekilde alabilir, ancak üniversiteye girdiklerinde öğrenci başlangıç seviyesi bir çok konuda geri olduğunu üniversitede farkedebilir.

Doç. Dr. David Purpura, İnsani gelişme ve aile çalışmaları, Purdue Üniversitesi Erken Öğrenme Merkezi eş direktörü

Politika yapımcılar, araştırmacılar, ebeveynler ve öğretmenler, ulusal karnedeki 12. sınıf öğrencilerle ilgili çarpıcı verilere bakarken sık sık soruyorlar: Lise matematiğinde neler oluyor? Bu yaşta matematik öğretimi ni değiştirmeli miyiz? Bununla birlikte, aslına bakarsanız ortaokul ve ilkokullardaki performans eğilimleri ilgili kıyaslamalar yapıldığında benzer veriler olduğu görülebilir.

Matematik genellikle öğrencilerin bir önceki sınıfta öğrendikleri bilgiler arasında birkaç açık bağlantıyla

öğretilir. Bazen bu sınıflar belirli bir sırayı takip eder: örneğin cebir I ve cebir II. Ancak sınıfların içindeki ve genelindeki içerik tam anlamıyla bağlantılı değil. Örneğin, ilkokul yıllarında toplama ve çıkarma, ardından çarpma ve bölme hakkında konuşuruz. Kesirlere ve ardından cebire geçiyoruz. Yine de bu, bu kavramları entegre olmaktan çok ayrılabilir olarak ele alınıyor. Yani ortaokulla birlikte öğrencilerin matematikle ilgili bir konuda başarısız olması, diğer konuya geçemeyeceği anlamına gelmiyor.

Ancak matematik, önceden öğrenilen bilgiler üzerine inşa edilen yeni bilgilerle birbiriyle ilişkili bir bilgi ağıdır. Ve bu bilgi edinimi erken başlar. Anaokulundan önce bile çocukların matematik performansında önemli bireysel farklılıklar vardır.

Çocukların ilk yıllarda temel matematik becerileri için yeterince güçlü bir temel oluşturabilecek eğitim almalarına inanıyorum. Okul öncesi öğretmenleri sayılar için günde beş dakikadan az zaman harcıyor. Sınıflarda bulunan öğrencilerin neredeyse üçte biri sayılarla ilgili ders içerisinde yada dışında ödev, destekleyici yada sayılarla aşına olabileceği fırsatlar bulamıyor.

Anaokulunda, matematik öğretimi seviyesi genellikle çocukların halihazırda bildiklerinin ve yapabileceklerinin çok altındadır. Yanlış hesaplama, eyaletlerin çoğunda paylaşılan akademik standartlar olan Ortak Çekirdek standartlarında ortaya konan düşük beklentilere atfedilebilir. Çocukların % 85'inden fazlası, anaokuluna girmeden önce belirli anaokulu beklentilerini karşılayabilecek seviyededir. Bu eşitsizlikler ilkokul boyunca devam ediyor. Kalan %15, yani beklentilerin altında olan öğrenciler benzer şekilde diğer kademelerde de beklentilerin altında kalmaktadır.

Başlangıç olarak, okulların ve toplulukların yaptığı anaokulu dönemi ve öncesi için bile daha büyük bir öncelik haline getirmesi gerektiğine inanıyorum. Araştırmalar, öğrencileri düzenli olarak test etme ve dersleri bireysel ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde uyarlamalarla, öğrencilerin matematik becerilerini uygun şekilde geliştirebileceklerini gösteriyor.

Prof. Dr. Emily Solari, okuma eğitimi profesörü, Virginia Üniversitesi

Çocukların okumayı nasıl öğrendikleri ile ilgili araştırmalar uzun yıllardır eğitim alanında yaygın olarak yapılmaktadır. Bilim adamları, çocuklar okumayı öğrendiklerinde beyinde neler olduğunu ve neden bazı çocukların bu beceride ustalaşmakta zorlandıklarını tespit edebilmektedir. Okumanın nasıl geliştiğine dair bu zengin kanıtlara rağmen, ulusal değerlendirmeye göre, 12. sınıf öğrencilerinin yalnızca %37'si yetkin veya ileri düzeyde okuma becerilerine sahip.

Standartlaştırılmış testler, okuma becerisinin ölçülmesinde kesin sonuçlar vermese de , ülke çapında verilen eğitim içerisinde, okuma becerilerinin gelişmesine katkı sağlarlar. Testlerdeki puanlar da, belirli öğrenci grupları arasında ve bu grupların okuma performansında önemli farklılıklar gözlenmektedir. Beyaz ve Siyah öğrenciler ile beyaz ve Hispanik öğrenciler arasında da derin uçurumlar olduğunun bulunması gibi.

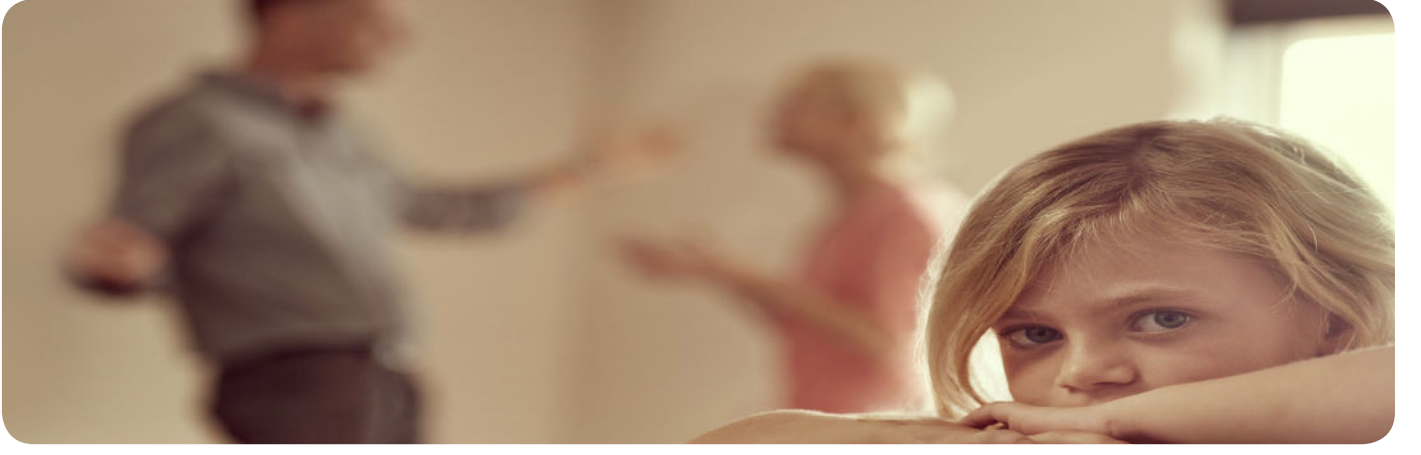
Eğitim sistemi, tarihsel olarak ötekileştirilmiş öğrenciler üzerinde daha büyük olumsuz etkiye sahip olan eşitsizliklerle doludur - özellikle Siyahi, Hispanik, daha fakir veya engelli olanlar. Son veriler, COVID-19 salgınının bu boşlukları daha da kötüleştirdiğini ve eşitsizliğin daha da arttığını göstermektedir. Eğitim sistemini geliştirmek ve öğrencilerin okumayı nasıl öğrendiklerini anlamak, ayrıca bu eşitsizliklerin giderilmesi ve eşit eğitim verilmesi açısından önemlidir.

Araştırmalarla sağlanan verilerle, çocukların okumayı nasıl öğrendiklerine ilişkin sağlam kanıtlar olmasına rağmen, bu veriler neden sınıflarda verilen eğitimde gelişmeye ve öğrencilerin okuma becerilerini geliştirmek için fırsata dönüştürülmedi?

Öğretilenlere ek olarak, çocuklara okumanın nasıl öğretildiği de önemlidir. Okuma öğretimi, zaman içinde birbiri üzerine inşa edilen becerilerle birlikte net bir kapsam ve sıraya sahip olmalıdır. Bununla birlikte, yakın zamanda yapılan bir anket, öğretmenlerin yaklaşık % 75'inin erken okumayı öğreten müfredat kullandığını göstermektedir. Ve üniversite profesörlerinin %65'i bu yaklaşımı yeni öğretmenlere öğretmektedir. Bu yöntem, çocukların okumayı nasıl öğrendiğine dair bilimsel kanıtlarla maalesef uyusmamaktadır.

Bazen "MSV" olarak da adlandırılır - anlam, sözdizimsel ve görsel için kısaltma - işaretleme yaklaşımı, alfabetik kodu öğrenmek yerine tüm kelimeleri okumayı vurgular. Bu okuma öğretme yöntemi, özellikle okumayı öğrenmede güçlük çeken çocuklar için etkili olmayabilir. Öğrencilerin okuma becerilerini geliştirmek için okulların, bölgelerin ve eyaletlerin aynı anda bilimsel veriler ışığında birlikte okuma yazma becerilerinin eğitimini geliştirmesi yada yeniden planlaması gerektiğini düşünüyorum. Bu, öğretimin, müfredatın ve testin tümünün okuma becerileri ile ilgili bilimsel bulgularla uyumlu olması ve öğretmenlere ve yöneticilere okuma öğretimiyle ilgili yeterli mesleki gelişim sağlanmasını içermelidir. Ayrıca eğitim fakülteleri, okuma becerilerinin öğretimiyle ilgili araştırmaları yaygınlaştırmalı, bu fakültelerden mezun olan öğretmen adayı öğrencilere okuma yazma öğretimi ile ilgili bilgilerle ve geniş kapsamda eğitim öğretimi donatmalıdır.

Çeviri : Hüseyin ERDEM
Özel Eğitim Hizmetleri Bölüm Başkanı

BOŞANMA VE ÇOCUK

CANAN DEMİRTAŞ

Psikolojik Danışman

Boşanma kadın ve erkeğin eş olma rollerinin sona ermesidir. Eş olarak görev ve sorumluluklarınız boşanma akdinin gerçekleşmesi ile ortadan kalkar. Ancak anne-babalık görev ve sorumlulukları tüm hayatımız boyunca devam eder.

Boşanma kadın ve erkeğin eş olma rollerinin sona ermesidir. Eş olarak görev ve sorumluluklarınız boşanma akdinin gerçekleşmesi ile ortadan kalkar. Ancak anne-babalık görev ve sorumlulukları tüm hayatımız boyunca devam eder.

Aile içindeki her türlü sıkıntı kaç yaşında olursa olsun çocuklar tarafından hissedilir. Anne babanın evin içinde yaşadığı tartışma ortamına tanıklık etmesi bir çocuk için olumsuz bir deneyimdir. Çocuğun kaç yaşında olursa olsun anne ya da babasından vazgeçmek zorunda olması ve taraf tutma durumunda kalması çocuklardaki olumsuz etkileri daha da tetikler. Bu yüzden durumun kendisi zorken süreci doğru yönetmek ebeveynler olarak çok önemlidir.

Çocukların önünde gerçekleşen tartışmalar onları da kaygı, stres, çaresizlik hatta tartışmanın boyutuna göre travmalara sebep olabilir. Bir çocuk için temel oluşturan anne ve babanın birbirinden ayrılması çocukta ebeveynlere karşı kızgınlık, gelecekle ilgili kaygı yaşamasına bu kızgınlıkta suçluluğa neden olur.

Boşanma çocuğa nasıl anlatılmalı?

- Konuşmada çocuğun öncelikle yaşı baz alınmalıdır. Sakin ve anlaşılır kelimeler örneklerle net ve kısa cümleler kurulmalıdır. Özellikle küçük çocuklar için boşanmanın ne olduğu, sürecin nasıl olduğu nelerin yaşandığını anlamaları ve hissettiklerini anlayıp ifade

etmeleri zor olabilmektedir. Çocuğun soru sorabilmesi , anlaması, sindirmesi ve isterse ağlayıp sarılması sağlanmalıdır.

- Konuşma sırasında ebeveynler tarafından ortak bir açıklama yapılmalıdır.
- 1. Bu kararın ortak verildiği vurgulanmalı, bu sürece gelene kadar sorunların çözümü için diğer tüm yolların çokça denendiği,
- 2. Bu kararın çocuğun tamamen dışında olduğu,
- 3. Karı kocalık ile anne babalık rollerinin birbirinden bağımsız olduğu çocukların hayatında nelerin değişeceği, nelerin aynı kalacağı açıklanmalıdır.
- Boşanma haberi çocuk için bir kayıptır ve yası tutulmalıdır.

Çocuk ağlar, şaşırır, endişelenir, öfkelenir, merak eder hatta suçluluk ve vicdan azabı hissedebilir. Anne baba-sıyla arasındaki sorunları çözmek için sorumluluk hissedebilir. Bu süreçte çocukların yanında verilen tepkilere dikkat edilmelidir. Çocuklar bu dönemde ebeveynlerini izler. Bu süreçte sürekli ağlayan ve öfkeli tepkiler veren bir ebeveyn portresi çocukta bu sürecin daha travmatik olmasını sağlar. Diğer ebeveyni asla kötülemeyin. Annesinin ya da babasının ilişkide çok kötü olduğunu duy-mak, çocuğa taşımakta zorlanacağı bir yük bindirir ve gerçek duygularını saydamca ifade etmekte kaygı yaşamasına neden olur.

Burada en önemli olan boşanma hakkındaki duygu ve düşüncelerini ifade etmesi için yol açın. Ancak baskıcı bir tutum içinde olmadığınızı fark edin.

Boşanma Sonrasında Nasıl Davranılmalı?

Ayrılık kararı alan bazı anne babalar suçluluk duygusu hissedebilirler. Süreç içinde olağanın dışında tavizlerde ve ödüllerde bulunmak gibi bir tutum içinde olabilirler. Ancak bu çocuğun duruma daha fazla yoğunlaşmasına hatta bunu ebeveynleri ikna etmek için kullanacağı bir araç haline getirmesine neden olabilir. Bu yüzden kural-ların eskisi gibi devam etmesine özenilmelidir.

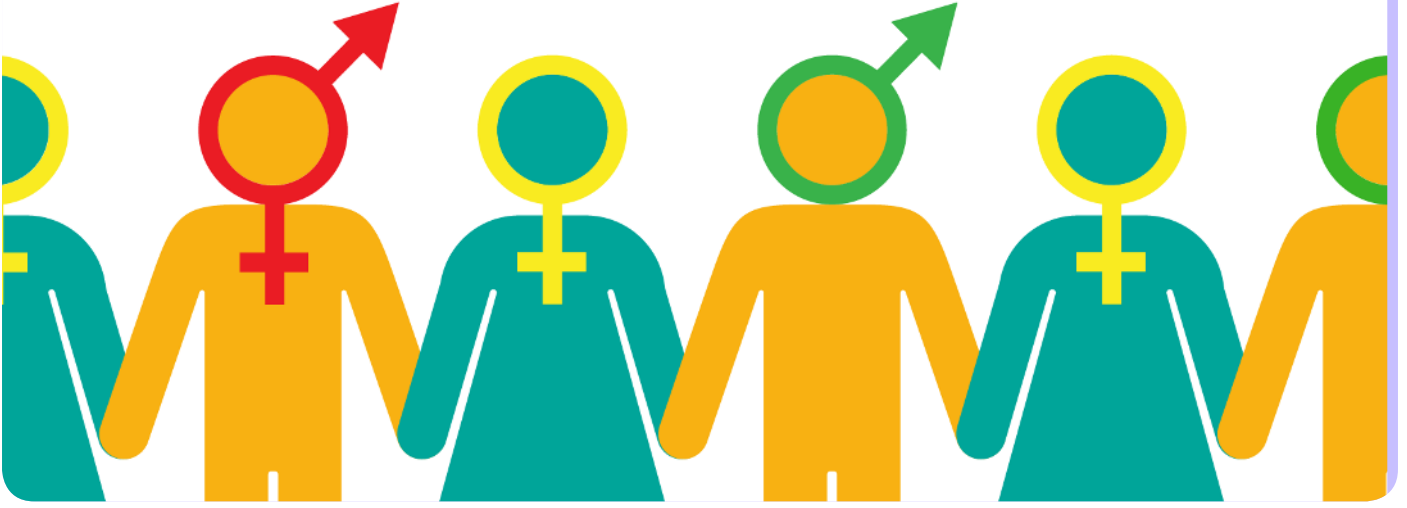
Bu süreçte duygusal destek çok değerlidir. Unutulmama-lıdır ki amaç çocuğun bu süreci en az hasarla, en sağlıklı şekilde atlattığını sağlamaktır.

21 Mart Dünya Down Sendromu Farkındalık Günü

Gerçek Dostlar Kromozom Saymaz
Çünkü Down Sendromu 1 eksiklik değil, +1 fazlalıktır.

ZİHİNSEL YETERSİZLİĞE SAHİP BİREYLERDE CİNSELLİK OLGUSU

MERVE GÖREN BAYRAKOĞLU

Özel Eğitim Öğretmeni

Cinsellik; doğumdan önce başlayıp yaşam boyu devam eden, açlık ve korunma gibi insanların temel içgüdülerinden biri olmakla birlikte biyolojik temelli, öğrenme ile gelişen (CİSED, 2019), insanların sosyo-kültürel yaşantıları, değerleri, inanışları, tutumları, dünyayı anlamlandırma şekilleri, fiziksel görünüşleri, zihinsel süreçleri, içinde bulundukları toplum ve normlardan etkilenen geniş bir kavramdır. Dezavantajlı bir grup olan özel gereksinimli bireyler içerisinde istihdam, cinsellik, topluma tam katılım vb. pek çok alanda en çok zorluk yaşayan grubun ise bilişsel özelliklerde yaşanan güçlükler nedeniyle zihin yetersizliği olan bireyler olduğu söylenebilir. Toplumda normal gelişim gösteren bireyler için bile halen tabu olan cinsellik, dezavantajlı gruplar için daha büyük bir karmaşa haline dönüşebilmektedir. Zihin yetersizliği olan bireylerin cinsel gelişimleri, normal gelişim gösteren bireylerle benzer olsa da zihin yetersizlikleri nedeniyle cinselliği anlamlandırma, yorumlama ve ortama, duruma uygun cinsel davranış sergileme konusunda akranlarından farklı davranabildikleri görülmektedir. Bu durum zihin yetersizliği olan bireylerin akranlarından daha fazla cinsel sorunlar yaşadığı, daha fazla problem davranış gösterdiği algısına neden olmaktadır. Dolayısıyla zihin yetersizliği nedeniyle pek çok alanda toplumdan dışlanan bu bireyler için cinsellik eğitiminin yokuşunda, dürtüleriyle göstermiş oldukları

çeşitli uygun olmayan cinsel davranışların sergilenmesi toplumsal dışlanma nedeni olarak karşımıza çıkabilmektedir. Normal gelişim gösteren bireylerin birbirleriyle olan yakın etkileşimleri normal karşılanırken zihin yetersizliği olan bireyin aynı davranışı göstermesi büyük bir soruna dönüşebilmektedir. Oysa bu durumların temel nedenleri zihin yetersizliği olan bireylere bireysel farklılıkları ve özellikleri doğrultusunda cinsellik eğitimi verilmemesi, cinsellikle ilgili eksik yâda yanlış bilgilendirmeler, cinsellikle ilgili deneyimlerinin sınırlı olması ve çoğu zaman farkında olmadan gerçekleştirdikleri problem davranışların cinsellik gibi hassas bir konuda ortaya çıkması şeklinde ifade edilebilir. Görülen bu olumsuzlukları önlemede ve zihin yetersizliği olan bireylerin topluma katılım düzeyini arttırmada cinsellik eğitimi kritik öneme sahiptir. Ayrıca zihinsel olarak kendine yetemeyen ve başkalarına bağımlı yaşayan zihin yetersizliği olan bireylerin, dışarıya bağlı olmaları onları cinsel istismar için açık hedef haline de getirebilmektedir. Dolayısıyla dezavantajlı gruplar içerisinde en çok zihin yetersizliği olan bireylerin cinsellik eğitimine gereksinimi olduğu söylenebilir.

Araştırmalar hafif düzeyde zihinsel engelli bireylerin normal gelişim gösteren insanlar gibi cinsel dürtülerini kontrol edebildiğini, orta düzeyde zihinsel engelli bireylerin yardıma ihtiyaçları olduğunu, ağır düzeydeki zihinsel engelli bireylerin ise cinsel dürtülerini çok az kontrol edebildikleri psikososyal cinsel gelişimlerinin eksik olduğu şeklindedir. ZY'ye sahip olan bireylerin cinselliği hakkında başvuru yöntemleriyle ilgili görüşler genel olarak ikiye ayrılmaktadır. Bu bireylerin cinsel gelişimlerini önlemeye çalışan birinci görüşe göre, ZY'ye sahip olan bireylerin cinsellik hakkındaki bilgileri

ne kadar az olursa o kadar iyi olduğu görüşüdür. Bu görüş "cinselliğin bir insan hakkı olması" bakımından eleştiri almaktadır. Diğer görüş ise her insan gibi ZY'ye sahip olan bireylerin cinselliği yaşamaya hakları olduğunu savunur. Dünyada ZY'ye sahip olan bireylerin cinsel eğitimlerinde çeşitli yaklaşımlarda bulunmaktadır. Bunların bir kısmı ülkemizde de sistematik olmayan yöntemlerle uygulanmaktadır. Bu yöntemler ilaç uygulaması (davranış kontrolü sağlayan ilaçlar), karşı cinsle ilişkiyi sağlamak ve mastürbasyondur.

Türkiye'de pek çok ebeveyn, ZY'ye sahip olan bireylere karşı yanlış bilgi ve deneyim vereceğinden endişe duyup bu konuda hiçbir şey yapmamaktadırlar. Bu nedenle bireylerin cinsel eğitimlerini görmezden gelmektedirler. ZY'ye sahip olan bireyler, cinsellik açısından akranlarından çok farklı problemler yaşamamaktadırlar. Ancak yaşadıkları problemlerin oranı, akranları ile karşılaştırıldığında daha yüksek kalır. Örneğin, bu kişilerin akranlarından daha çok cinselliğe yatkın oldukları sanılır. Fakat ZY'ye sahip olan bireyler, toplum içerisinde cinsellik ile ilgili davranışları kontrol edemedikleri, nerede ve ne zaman, ne yapmaları gerektiğini bilemedikleri için yanlış bir düşünceye varılmaktadır. Bu bireyler kendilerine gösterilen ilgiye ise aşırı sevgiyle tepki vermektedirler. Cinsel ilişki için yapılacak bir teklifi cinsel olarak sömürüleceklerini bilmeden kabul edeceklerdir. Diğer sorunlar ise aşırı mastürbasyon, evlenme isteği, karşı cinsle cinsel dokunma eğilimi, ergenlikteki fiziksel değişime uyum sorunu, cinsel dürtüleri kontrol edememe ve cinsel istismar olarak sıralanabilir.

Alan yazında zihin yetersizliği olan bireylerin cinsel yaşamlarına yönelik yürütülen araştırmalar cinselliğin pek çok farklı beceriyle ilişkisi olduğunu ortaya koymuştur. Cinsellik becerilerin çoğu bağımsız yaşam becerisiyle yakından ilişkilidir. Zihnin yetersizliği olan genç ve yetişkinlerin cinselliği düşünüldüğünde ilk akla gelen karşı cinsle kurduğu etkileşimdir.

Partnerine nasıl yaklaştığı, nasıl konuştuğu, kurduğu yakın ilişki, flört şekli kişiler arası becerileri, iletişimi dolayısıyla sosyal becerileri içinde barındırmaktadır. Partneriyle ilişkisinde sınırları çizmesi, özel alanlara dikkat etmesi, istismara karşı tepki vermesi için güvenlik becerilerini edinmiş olması gerekmektedir. Benzer şekilde kendini savunabilmesi, özel konularda seçim yapması, duygu ve düşüncelerini uygun şekilde ifade etmesi, arzularını kontrol etmesi kazanmış olduğu öz belirleme becerileriyle ilişkilidir. Menstürasyon döneminde kadınların ped kullanımı, gebelikten korunma yolları cinsel sağlıkla ilgili becerileri, sağlık bilgisi, vücut temizliği ve bakımı, istenmeyen tüy temizliği, genital bölge temizliği gibi beceriler de yine cinselliğin içerisinde yer alan öz bakım becerilerini kapsamaktadır. Dolayısıyla hem zihnin yetersizliği olan yetişkine hem de ailesine bağımsız yaşam becerilerinin öğretimini içeren kapsamlı cinsellik eğitimi sunulmalıdır. Araştırmaların cinsellik eğitim boyutunda yalnızca ped değiştirme ya da mastürbasyon öğretimi ile sınırlı kalmayıp, flört etme, yakın ilişki kurma, karşı cinsle uygun şekilde etkileşim kurma, nazik olma, sevgi ve ilgiliyi anlama ve karşılık verme gibi sosyal becerilerin; cinsel istismardan, cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlardan ve gebelikten korunma gibi güvenlik ve sağlık becerilerinin; kendini yönetme, isteklerini ve davranışlarını kontrol etme, karar verme, seçim yapma, isteklerini uygun ifade etme gibi öz belirleme becerilerinin öğretilmesine yer verilmesi önerilmektedir. Yapılan çalışmalarda, zihnin yetersizliği olan yetişkinlerin bireysel özelliklerine ve gereksinimlerine göre, doğru, yeterli ve zamanında bilgi verilmesi, çocuklarına ya da öğrencilerine cinselliği kötü göstermemeleri için ailelerin ve öğretmenlerin bilinçlendirilmesi, cinselliğin tabu olmaktan çıkarak normal bir gelişim alanı olarak ele alınması için gerekli politikaların geliştirilmesi önerilmektedir. Ayrıca cinselliğe yönelik algılar, aile ve toplumsal yapıdan bağımsız olmadığından bu konuda verilecek aile eğitimleri ve farkındalık çalışmaları büyük önem arz etmektedir. Bu eğitimlerde ebeveynler ve sağlık profesyonellerinin bir takım rolleri vardır. Ebeveynler, ZY'ye sahip olan çocuğu olsun veya olmasın tüm çocuklar için en uygun danışma kaynağıdır. Çocuğa ilk bilgileri vermek, diğer bilgi kaynaklarından öğrendiklerini kontrol altında tutmak anne-babanın sorumluluğudur. Ebeveynler çocuklarının cinsel gelişimi hakkında bilgi sahibi olmalı; bunun yanında çocuğun gelişim ve gereksinimlerine uygun tutum ve davranışları benimsemelidirler. ZY'ye sahip olan bireylerin ve ailelerinin sorunlarını çözmek,

sorunların giderilmesi için gereken eğitimleri planlamak ve uygulamak ancak multidisipliner bir ekip ile mümkündür. Bu ekip, toplum sağlığını koruma, geliştirme görev ve sorumlulukları konusunda farklı rolleri olan özel eğitim öğretmenleri, hemşireler, ebeler ve diğer sağlık profesyonellerini içermelidir. Sağlık profesyonellerinin bu konu ile ilgili yeterli bilgi sahibi olmaları, gerekli desteği sağlamaları ve engelli bireylerin cinsel sorunlarına yönelik çalışmalar yapmaları gerekmektedir. Engelli ailelerine, cinsel konuları da içeren profesyonel danışmanlık hizmetleri götürebilecek eğitilmiş bireyler yetiştirilmelidir. Engellilere yönelik aile odaklı cinsel eğitim ve politikaların belirlenebilmesi için engelli gençleri, evliliğe ve aile hayatına hazırlayacak eğitim programları geliştirilmeli ve yapılan evliliklerin uyumlu bir şekilde devam edebilmesi için aileler psiko-sosyal boyutuyla sürekli olarak desteklenmelidir. Zihinsel engelli bireyin engeline yönelik eğitim ve öğrenme özellikleri iyi bilinmelidir. Bu süreçte zihinsel engelli birey cinsel organına dokunmak istiyorsa, o dönemlerde dikkati başka yönler kaydırmaya çalışılmalı, zaman zaman gözetim altında yalnız kalması ve cinsel organına dokunmasına izin verilmesi sağlanmalıdır. Aşırı derecede cinsel içerikli davranışlar görüldüğünde telaşlanılmaması ve engellinin suçlanması, cinselliği artırıcı besinlerden kaçınılması gerektiği konusunda aile bilgilendirilmelidir. Engelli birey sadece cinselliğe odaklandıysa mutlaka bir uzmana başvurulmalı, doktor önerisiyle ilaç kullanılması önerilmelidir. Engelli bireylerin özgüvenini pekiştirecek (el becerileri, müzik, resim, spor vb.) aktivitelere yönlendirilmelidir.

Her geçen gün artan engellilik oranları düşünüldüğünde, engelli bireylerin yaşadıkları cinsel sorunların tespit edilmesi ve bu konuda eğitim verilmesi büyük önem taşımaktadır. Öte yandan engellilik sadece bu sorunu yaşayan bireyi değil, ailesini ve çevresini etkileyen sosyal, psikolojik ve ekonomik bir sorundur. Dolayısıyla, bireylerin cinselliğe ilişkin yaşadıkları sorunlar ve çözümleri, toplum sağlığı açısından da büyük önem kazanmaktadır. Bu

nedenle, engelli bireyler ile çalışan eğitim ve rehabilitasyon merkezi çalışanlarının da, engelli bireylerin ve ailelerinin eğitiminde cinselliği göz ardı etmemeleri, hizmet içi eğitimler ile de kendilerini geliştirmeleri önerilmektedir. Aynı zamanda birçok çocuk gelişimi ve program geliştirme uzmanlarının önerdiği gibi, cinsel eğitim tüm okul programlarına yayılmalıdır. Bu eğitimin standartlaştırılarak yaygınlaştırılması ve etkili hale getirilmesi için gerekli yapılandırmanın nasıl gerçekleşmesi gerektiği konusunda bir strateji geliştirilmeli ve en kısa zamanda hayata geçirilmelidir.

KAYNAKLAR

- Yıldız, G. (2020). En Az Konuşulan En Çok Merak Edilen: Zihin Yetersizliği Olan Yetişkinlerde Cinsellik AJESI - Anadolu Journal of Educational Sciences International, 10(1): 827-855 DOI: 10.18039/ajesi.682164
- Boyacıoğlu, N. E., Karaçam, Z. D. ve Özcan, N. K. Engellere Rağmen Cinsellik: Zihinsel Yetersizliğe Sahip Olan Bireylerde Cinsellik Sexuality Despite Obstacles: Sexual Behavior of Individuals with Mental Disability DOI: 10.17681/hsp.291360
- Sakallı Gümüş, S. (2015). Hatay Okullarında Engellilerin Cinsel Eğitimi Durum Değerlendirmesi Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Bölümü Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 6(2), 63-72 <http://dergi.adu.edu.tr/egitimbilimleri/>

ÇOCUK GELİŞİMİNDE SPOR

DURMUŞ DUMAN

Psikolojik Danışman

Hareketsizlik, genel anlamda fiziksel aktivitede bulunmama, sürekli evde veya iş yerinde vakit geçirme, aynı ortamlarda ve çevrede bulunma olarak tanımlanabilir. Fiziksel aktivite ve spor yapmama hem vücut sağlığına hem de ruh sağlığına zarar verebilmektedir. Modern çağ ile birlikte fazla hareket etmeyen, boş zamanlarını daha çok evde kalarak internet ortamında geçiren veya test çözen ve neredeyse her türlü mesafeye ulaşım vasıtaları kullanarak erişen bir nesilde daha çocuk yaşlarda sağlık problemleri ortaya çıkmaktadır, yaşam tarzı haline gelen hareketsizlik özellikle çocuklarımızda aşırı kilo alımına, kalp-damar hastalıkları, diyabet gibi hastalıkların artmasına neden olmuştur. Hareket etme, sağlıklı ve olumlu bir çocuk gelişiminin ön şartı olarak değerlendirilebiliriz. Vücut organlarının sağlıklı büyümesini, gelişmesini, bedenin sağlıklı ve fit kalmasını sağlamaktadır. Hayatın ilk 10 yılı, fiziksel aktiviteye ömür boyu alışkanlık kazandırmak için kritik bir dönemdir. İnsanlar, bebeklik ve çocukluk döneminde hareket ederek dünya ile temas kurarlar, iletişime geçerler ve dünyayı tanımaya çalışırlar. Çocuk, hareket ederek birine muhtaç, bağımlı ve pasif durumdan becerikli, aktif, meraklı ve araştırmacı bir yapıya dönüşür, çevresini keşfeder ve kendi kişiliğini oluşturur. Yetişkinler de, çerçeveyi belirlemeden ve sınırlandırmadan çocukların hareket eylemlerine eşlik etmelidirler. Çocuklara olumlu ve sağlıklı genel bir gelişim sağlanabilmesi için hareket geliştirme alanlarında serbest fırsatlar oluşturmaları.

Fiziksel aktivite ve spor, sağlıklı bir yaşam bakımından önemlidir. Düzenli fiziksel aktivitelere katılım, çocukların ve gençlerin istenmeyen kötü alışkanlıklardan uzak durmalarına fayda sağlayacağı gibi sağlıklı büyümelerine, gelişmelerine ve sosyalleşmelerine katkı sağlayacaktır. Bu

nedenle çocuklar, mümkün olduğunca erken yaşlarda spora yönlendirilmeli ve sporu alışkanlık haline getirmeleri sağlanmalıdır. Çocuklar hareket ederek çevrelerini ve kendilerini en iyi şekilde algılayabilir ve tanımlayabilirler. Farklı ortamları keşfetmenin yanında diğer insanlar ile iletişimde bulunarak aslında kendi deneyimlerini de tecrübe edebilirler. Hareket yoluyla sınırlarını ve güçlü yönlerini fark ederek, zihinsel ve bedensel bağlantısının nasıl ele alınacağını öğrenebilirler. Bu nedenle hareket, çocuğun fiziksel gelişimini etkilemekle kalmaz, aynı zamanda zihinsel gelişimine de katkıda bulunur. Böylece hem çocuğun kişiliği hem de davranışı belirlenmiş olur.

Fiziksel Aktivitenin Çocukların Gelişimi Üzerindeki Etkileri

- Kendi bedenini ve dolayısıyla kendini tanımak, fiziksel yeteneklerinin farkına varmak ve kendini tanımlayan bir resmi geliştirmek.
- Başkaları ile birlikte bir şeyler yapmak, birlikte ve karşı karşıya oynamak, başkaları ile iletişimde bulunmak, esnek davranabilmek ve kendini savunabilmek.
- Kendi başına bir şeyler yapmak, üretmek
- Zevk, sevinç, bitkinlik ve enerji gibi duyguları hissetmek
- Kendini başkalarıyla karşılaştırma, birbiriyle ölçmek, rekabet etmek, zaferleri nasıl işleyeceğini ve yenilgiye katlanmayı öğrenmek.
- Yorgunluk stresi, fiziksel sınırları tanımak ve performansı arttırmak,
- -Algıda seçiciliği ve hareketin koordinasyonunu teşvik eder.
- Kişiliğin gelişimini (kendine güven, özgüven, atılganlık vb.) destekler.
- Stresi azaltmaya yardımcı olur.
- Dikkat ve konsantrasyonu artırır. Bu durum zihinsel performansı ve öğrenme yeteneğini artırır.

Kaynakça

Orhan, R.(2019) Çocuk Gelişiminde Fiziksel Aktivite Ve Sporun Önemi. Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi.9;(1):157-176

DISLEKSİ

OKUL ÖNCESİNDE DISLEKSİ BELİRTİLERİ

AHMET ALP MADAN

Özel Eğitim Öğretmeni

Gelişim; insanın tüm yaşamı boyunca olgunlaşma ve öğrenmeye dayalı olarak zihinsel, dilsel, bedensel ve sosyal açıdan meydana getirdiği değişimdir. Biyolojik olarak olgunlaşma ve öğrenmeyi içerir. Olgunluk düzeyi belli bir seviyeye gelemeden bazı beceriler edinilemez ve tam anlamıyla gerçekleşen bir öğrenme durumundan söz edilemez. Gelişim bazı temel alanlarda gözlenen değişimlerle devam eden bir süreçtir.

Bilişsel (zihinsel) Alan: Düşünme, mantık yürütme ve problem çözme yeteneği ve dili kullanabilme becerisinin şekillendirildiği gelişim alanıdır.

Motor (hareketsel) Alan: Çocuğun hareketleri ve hareketlerinin arasındaki eşgüdüm yeteneğidir.

Duygusal Alan: Hissetme, acı, hüznün, sevinç, öfke gibi duygu durumlar ve bu durumların davranışa döktüğü gelişim alanıdır.

Sosyal Alan: Başkalarıyla ilişki kurma yeteneği olup toplumsal hayatın içinde sergilenen tutum ve davranışlardır (Atay M, 2012).

Disleksi; çocuğun bahsettiğimiz bilişsel alanlarında bulunan pek çok gelişim alanını etkilemektedir. Disleksili çocukların gelişim özellikleri ve gelişimlerinde gözlenen farklılıklar özgül olarak farklılaşmaktadır. Yani bir çocukta gözlenen disleksi belirtileri başka bir çocukta aynı şiddette ve aynı özellikte gözlenmeyebilir. Birazdan bahsedeceğimiz okul öncesi dönemdeki disleksi belirtilerinin tümü her çocukta farklı özelliklerde ve farklı etki seviyesinde gözlenebilir.

Ek olarak bir gelişim alanında gözlenen sorun diğer gelişim alanlarına etki ettiği unutulmamalıdır. Örnek verecek olursak; hafızaya dayalı sorunlar dil ve kavramsal alanın her ikisinde de bazı belirtilere sebebiyet verebilir.

Disleksi doğuştan gelen yapısal bir durum olduğundan erken yaşlardan itibaren belirtilerini göstermektedir. Okul öncesi çağında genellikle anne-baba, okul öncesi öğretmenleri disleksi özelliklerini gösteren bireylerin akranlarında göre daha farklı bir gelişim süreci izlediklerini fark ederler. Bu çocuklarımızın bazı noktalarda çok iyi gelişim gösterirken bazı noktalarda düşük performans göstermeleri anlayamama sorunundan kaynaklanmaktadır. Bazı yerlerde üstün performans gösterirken onlara nazaran çok basit yerlerde öğrenme sorunları yaşaması hem ebeveynlerini hem de öğretmenlerini şaşırtır. Yani çocuğumuzda aslında hem bir sorun yok hem de bir sorun olduğu karmaşası yaşanabilmektedir. Bazen de okul öncesi dönemde hiç fark edilmeyip ilköğretim döneminde fark edilmektedir. Bu durum da disleksi belirtilerinin çok hafif seyretmesinden kaynaklanmaktadır. Disleksinin okul öncesinde fark edilip tanınması çok önemlidir. Erken yaşta uygulamaya başlanan tıbbi destek ve özel eğitim hizmetleri etkili olmakta ve çocuğun algı ve beceri gelişimi daha güçlü desteklenebilmektedir. Böylece çocuğun ilerleyen dönemlerde gelişim alanlarının olumsuz etkilenmesinin önüne geçilebilmektedir.

Okul Öncesi Dönemde Disleksi Belirtiler

- 12-18. ay "tek sözcük ifade dönemidir". Nesne isimlerini ve ne işe yaradıklarını söyleyebilir.
- 18-24. ay "iki sözcüklü ifade dönemidir". İki kelimeyi birleştirerek cümle kurar ve akıcı konuşabilir.
- 2-3 yaş "iki ve daha fazla sözcüklü ifade dönemidir". Çocuk düşüncelerini ifade edebilmek, 3-4 kelimelik cümleler kurar. Cümleler kurabilir ancak gramer kurallarından yoksundur. Zamir,

zarf ve çekim eklerini basit düzeyde kullanabilir. 3 yaşına geldiğinde, kelime haznesi oldukça gelişir. Öğrendiği sözcükleri doğru kullanmaya başlar.

- 3-4 yaş "gramer kurallarına uygun konuşma dönemidir"dir. Toplam kelime sayısı 1000'dir. Diğer insanlara söylediklerinin %80'i anlaşılabilen bir konuşmaya sahiptir. Cümlelerinin büyük kısmı dil bilgisi kurallarına sahiptir.
- 5-6 yaşına geldiğinde çocuğun konuşması bir yetişkinin kullandığı dile benzer özellikler gösterir. Kullanılan kelime sayısı 2000 kadardır. 5 sözcükten oluşan cümleler kurarlar (Atay,2012).

Okul öncesi dönemde gözlenen dil gelişim sorunları ilerleyen yaşlarında ortaya çıkabilecek öğrenme sorunlarının bir habercisi olduğu pek çok araştırmada ortaya konmuştur. Okul öncesi dönemde dil alanında yaşanan belirtileri sıralayacak olursak;

- Konuşmada güçlük
- Sözcük kapasitesinin akranlarına göre dar olması
- Nesnelerin isimlerinin söylemekte zorluklar
- Bebeksi konuşmayı sürdürme
- Eylem bildiren sözcükleri karıştırma
- Yanlış kelime telaffuzları
- Kendini ifade etmede güçlük
- Karmaşık yönergeleri akılda tutmada güçlük
- Okul Öncesi Dönemde Algısal-Kavramsal Alan-daki Disleksi Belirtileri

Beynin bilgiyi işlemlemesinde rol oynayan bazı beceri alanlarında yaşanan problemler bilgiyi algılamakta ve öğrenmede zorlanmaya sebep olur. Bunlardan bazıları; kavram becerileri, bilginin organizasyonu, dikkat bellek, soyutlama, ardışıklık, ince-kaba hareket becerileri, koordinasyon, beyin lateralizasyonu (sağ veya sol beyin baskın olması) durumu gibi alanlardır. Bu noktalarda tespit edilen sorunlar bilgiyi algılamakta ve öğrenme konusunda ciddi problemlere yol açmaktadır.

Okul öncesi dönemde algısal-kavramsal alandaki disleksi belirtileri ise şöyledir;

- Kavramları öğrenirken zorluk
- Şekil, sayı ve renkleri öğrenmede zorluk
- Farklı benzer noktaları anlamada zorluk
- Graplama ve sıralama yaparken zorluk
- Zaman, yön ve mekân kavramlarını anlamada zorluk

Okul Öncesi Dönemde Bellek Dikkat Ve Organizasyon Alanlarındaki Disleksi Belirtileri

Disleksi özelliği gösteren bireyler öğrenme sürecini kısaltan bellek ve dikkat becerilerinde düşük performans göstermektedirler (Bender,2002).

Dislekside yaşanan hafıza problemleri; bireylerin arkadaş isimlerini, şiirleri, şarkıları, gördüklerini ve duyduklarını hatırlamada sorun yaşamalarına sebep olabilir. Öğrendiklerini bile hatırlama koşulunda sorun yaşayabilirler.

Okul öncesi dönemde dikkat süreleri daha kısa olduğu için yapmakta olduğu etkinliği devam ettirme veya tamamlama konusunda güçlük yaşamaları olasıdır. Dikkat süreleri aynı zamanda öğrenme süreçlerini de olumsuz etkiler.

Bazı disleksili çocuklarda hiperaktivite (aşırı hareketli olma durumu), sıra alma becerisi, konu ve bağlam dışı konuşma, kurallı oyundan çabuk sıkılma, monolog oyunları tercih etme gibi durumlar gözlenmektedir.

Okul Öncesi Dönemde Bellek-Dikkat-Organizasyondaki Disleksi Belirtileri

- Kurallı aktivitelerden kaçınma
- Çabuk sıkılma, hiperaktivite, etkinlikleri sürdürmememe
- Rutinleri zamanında ve sırayla yapmakta zorluk
- İsimleri hafızada tutmada zorluk
- Görsel ve işitsel hafızada düşük performans
- Dikkati toplamada ve devam ettirmede güçlük

Okul Öncesi Dönemde Motor Koordinasyon Alanındaki Disleksi Belirtileri

Bazı disleksili çocuklarımızda koordineli hareket etme becerisi istenen düzeyde gelişmemiştir. Disleksiye ek olarak gelişimsel eşgüdüm bozukluğu tanısı da konulabilmektedir.

Bazı disleksi bulunan bireylerin yürüme süreci gecikmiş olabilir, uzun zaman parmak ucunda yürüyebilir.

İnce motor becerilerde istenen performansı sergileyemeyebilirler, kesme-yapıştırma, düğme ilikleme, boyama ve çizgi çalışmalarında zorluk yaşayabilirler. Ayrıca geometrik şekilleri tanımasına rağmen düzgün çizememe, çatal-kaşık-bıçağı düzgün kullanamama, bağcık bağlayamam gibi durumlar da gözlenebilir.

İnce motorda olduğu gibi kaba motor becerilerde de bazı sorunlar gözlenebilir. İp atlama, bisiklet binme, atılan topu tutma gibi kaba motor becerilerde de sorun gözlenebilir. Yaşanan denge sorunları ne-

deniyle de sakarlık ve kazaya yatkınlık görülebilir. Kısaca bu kısımda yaşanan belirtileri sıralayacak olursak;

- Bakarak görselleri düzgün çizememe
- Bisiklet binme gibi denge gerektiren becerileri öğrenmede güçlük
- El, ayak ve gözde çapraz baskınlığın gözlenmesi
- Uzun zaman parmak uçlarını kullanarak yürümek
- Kalem tutuşunda hatalı pozisyon alma

Okul Öncesi Sosyal-Duygusal Alanda Disleksi Belirtileri

Bahsettiğimiz sorun alanları sosyal-duygusal alanda da bazı sorunların gözlenmesine neden olmaktadır. Mesela yaşıyla sözcük kapasitesinin doğru orantılı olmaması, anlaşılır konuşmaya sahip olamama gibi dil sorunları akranları tarafından dışlanmaya ve iyi iletişim kuramamasına neden olmaktadır. Bu nedenle çocuk tek başına oynamayı veya yaşça kendinden küçük çocuklarla oynamayı tercih etmesine sebep olmaktadır.

Yaşanan problemler nedeniyle çocuk kendine olan güvenini kaybedebilir ve davranış problemleri, öfke patlaması, hırçın davranışlar, isteksiz davranma gibi durumlarla karşılaşılması oldukça olasıdır.

Zorlandıkları oyuncaklar yerine bildiği oyuncakları tercih ederler bu nedenle hep aynı oyuncakları oynayabilirler, grupça oynanan oyunlardan kaçınabilirler. Bu durumlar sosyal ve duygusal gelişimini tökezletir.

Disleksi bulunan bireyler jest ve mimikleri anlamlandıramadıkları için iletişimde güçlük yaşarlar.

Bellek sorunları nedeniyle kuralların sürekli hatırlanması gerekebilir bu durum da çevresindeki bireylerin anlayışlı olması gerekecektir.

Sıklıkla akranlarına göre daha hassas ve çocuksu oldukları ifade edilmektedir. Çalışmalar sonucunda genel duygu durumları olarak kaygılı oldukları belirtiliyor.

Okul Dönemde Duygusal-Sosyal Alandaki Disleksi Belirtileri

- Özgüven eksikliği
- Monolog oyun tercihi, grupça oynanan oyun tercih etmezler
- Akranlarına göre hassas, kaygılı ve çocuksu olmaları
- İfade edici dile bağlı olarak çevresel ilişkilerde

problemler

- Yüz ifadelerini ve jest ve mimik ifadelerini anlamlandıramama

Evde ve Okulda DİSLEKSİ

Ebeveynler, Eğitimciler, Psikologlar ve Psikiyatristler İçin
Özgül Öğrenme Bozukluğu Başvuru Kitabı

Yazarlar
Dr. Figen Şen Kösem
Çocuk ve Ergen Psikiyatristi

Serpil Bakacak
Psikolojik Danışman

nobel
yaşam yayıncılık

Evde ve Okulda Disleksi Figen Şen Kösem , Serpil Bakacak

Evde ve Okulda Disleksi Kitap Açıklaması

Evde ve Okulda Disleksi Kitabında

- Öğrenme güçlüğü ile karşılaşıldığında ne yapılmalıdır?
- Disleksi tanısı için hangi uzmana başvurulmalıdır?
- Disleksi eğitimi nasıl olmalıdır?
- Ebeveynler disleksili çocuklarını evde nasıl destekleyebilir?
- Eğitimciler disleksili öğrencilerini okulda nasıl destekleyebilir?
- Ülkemizde disleksili bireyler için güncel uygulamalar nelerdir?

gibi pek çok soruya yanıt bulabilirsiniz. Evde ve Okulda Disleksi Kitabı öğrenme bozukluğu yaşayan çocukların ebeveynleri ve öğretmenleri için olduğu kadar bu alanda çalışan özel eğitim uzmanı psikolog ve psikiyatristler için de başvuru kaynağı niteliğindedir.

EĞİTİM – ÖĞRETİM SÜRECİNDE SINAV

MUSTAFA ŞAMİL ŞEN

Psikolojik Danışman

Bilindiği gibi eğitim sistemimiz genel olarak sınıf geçme sistemine göre yürümektedir. Bu sistemde öğrenciler belli bir başarı ortalamasına eriştiklerinde bir üst sınıfa geçmektedirler. Hatta günümüzde sınıf tekrarı yapmak çok nadir görülmektedir. Bu sistemin dezavantajı olarak öğrenciler bir üst sınıfa geçtiklerinde daha önceki sınıflarda almış oldukları dersleri öğrenmiş oldukları varsayılır ve sonraki konular üzerine eklenir. Bu da öğrencilerin eksik konularının sürekli artmasına sebep olur. Öğrencilerin çok az bir kısmı bu döngüyü büyük çabalarla kırabilmektedir.

Ülkemizde eğitim öğretim süreci sınav odaklıdır. Sınav bir ölçme işlemidir ve ölçme işleminde amaç ölçüm almak değildir. Bilakis ölçümün kendisi bir işlemde kullanılacak bir veridir. Örneğin bir mesafeyi sadece uzunluğunu merak ettiğimiz için değil elde edeceğimiz ölçümü bir başka işte kullanacağımız için ölçeriz. Bu nedenle sınavları eğitim öğretim sürecinde bir son değil bir ara değerlendirme fırsatı ve bir kılavuz olarak görmeliyiz.

Sınavlarda Geçerlilik:

Eğitim öğretim faaliyetleri bilimsel metotlarla yürütülen sistematik bir süreçtir. Bu sürecin bu bilimsel metotlara uygun olarak yürütülmesi gerekir. Eğitim öğretim basamaklarından biri de ölçme-değerlendirmedir. Eğitim sistemimizde bu işlem sınavlar aracılığı ile yapılmaktadır.

Sınav, bir ölçme aracı olarak ölçme aracının amacına uygun nitelikleri taşımalıdır. Bunun için ölçme aracının taşınması gereken özellikler, geçerlilik türleri, (Yapı geçerliliği, Kapsam geçerliliği, Ölçüt geçerliliği, Görünüş geçerliliği) vardır. Sınavların hazırlanmasında sınavın geçerlilik kriterleri titizlikle takip edilmelidir. Bu, ölçme aracımızın (sınavın) amacına hizmet etmesinin vazgeçilmez bir şartıdır.

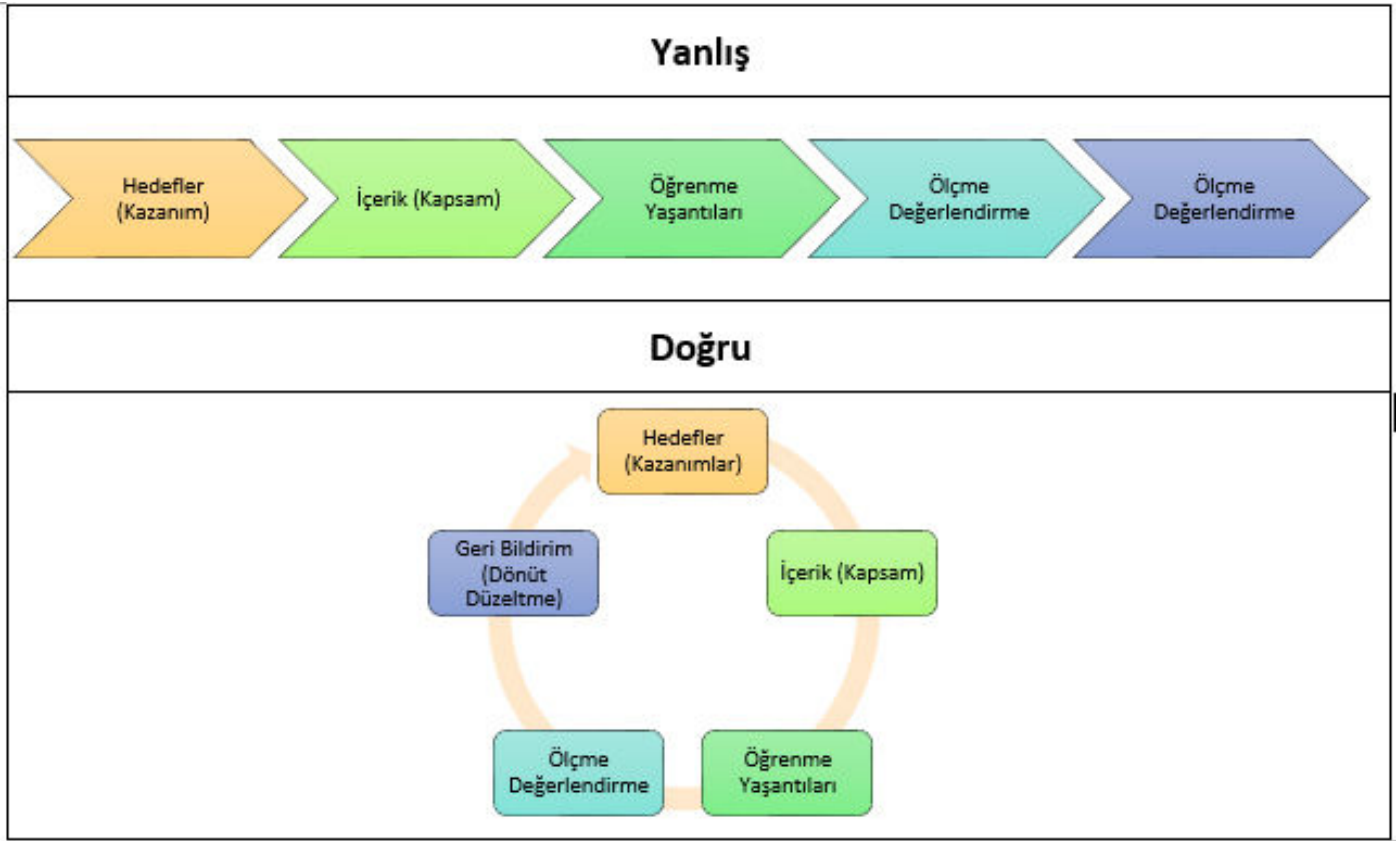

Eğitim Basamaklarına ve Eğitim Öğretim Sürecine İlişkin Algının Düzeltilmesi:

Öğrenciler, veliler ve belki de öğretmenler eğitim öğretim sürecini doğrusal şekilde düşünmektedir. Oysaki eğitim öğretim süreci doğrusal değil dögüseldir.

Bu nedenle sınavlarda;

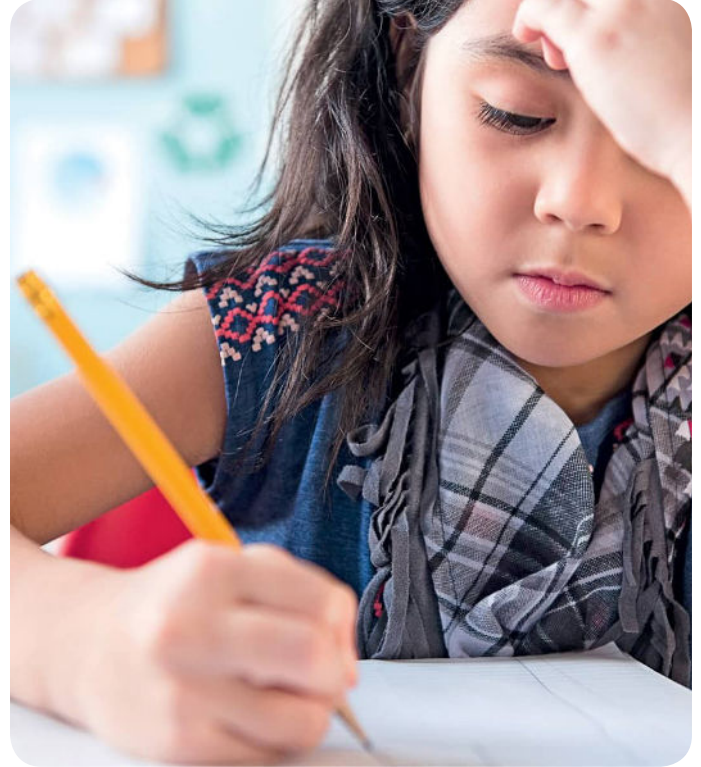
1. Sağlıklı ölçme değerlendirme yapılması için öğretmenlerin yapı ve kapsam geçerliliğine dikkat etmesi gerekmektedir. Çünkü öncelikle ölçme aracı ölçmeye uygun ve yeterli olmalıdır.
2. Sağlıklı ölçme değerlendirme yapılması için öğrencilere karşılıksız (şişirme) not verilmemesi ge-

rekmetedir. Bu durum ölçmede hatayı doğurur.

- Ölçme değerlendirme işleminden sonra (sadece deneme sınavlarında değil rutin yazılılarda da) öğrencilerin ve sınıfın eksikliklerinin tespit edilip giderilmesi için çalışılması gerekmektedir. (Okulun ve derslerin şartlarına göre etütler, DYK'lar, ödevler, projeler vs.) Böylece öğrencilere geri bildirim verilmiş ve dönüt düzeltme yapılmış olur.
- Öğrencilerin de sınavı bu şekilde algılaması için gerekli rehberlik faaliyetlerinin yapılması gerekir. Bu faaliyetler hem öğrencilerin sınavlardan da eğitim öğretim sürecinin bir parçası olarak yararlanmalarını sağlayacak hem de onların algılarını düzeltmelerini sağlayarak sınav kaygılarıyla başa çıkmalarına yardım edecektir.
- Öğrencilerin sınav kaygılarında sadece kendilerinin sınava ilişkin algılarının değil velilerin de sınava ilişkin algılarının önemli olduğu unutulmamalıdır. Bu nedenle eğitim öğretim sürecinde sınavın işlev ve yararları velilere de anlatılmalıdır.
- Öğrencilere sınavlardan sonra (sınavların kapsam geçerliliği olduğunu düşünürsek) eksikliklerinin farkına varması için imkân doğar. Ne var ki öğrenciler bu analizi yapmada çoğu zaman yardıma ihtiyaç duyarlar. Öğrenciler sınav sonuçlarını analiz edemediklerinde ise sınavdan sadece aldıkları notu elde ederler ve konuyu fazla uzatmazlar. Bu nedenle ders çalışırken ne-

reden başlayacaklarını, hangi konulara ağırlık vereceklerini veya hangi konuları tamamlamaları gerektiğini bilemeyebilirler. Öğrencilere bu konuda destek olmak, rehberlik hizmeti vermek çok yararlı olacaktır.

ÖZEL ÇOCUKLAR İÇİN ÜRETİLEN MATERYAL SETLERİ YOLA ÇIKTI

Millî Eğitim Bakanımız Sayın Ziya Selçuk, Ders Aletleri Yapım Merkezinde düzenlenen Özel Eğitim Okullarına Materyal Dağıtım Programımıza katıldı. 2019 ve 2020 yıllarında 81 ildeki 6 bin 600 özel eğitim sınıfı veya okuluna materyal gönderildiğini belirten Sayın Selçuk, 2021’de üretimi tamamlanan 1500 materyal setinin daha okullara gönderileceğini duyurdu.

Millî Eğitim Bakanımız Sayın Ziya Selçuk, Ders Aletleri Yapım Merkezinde düzenlenen Özel Eğitim Okullarına Materyal Dağıtım Programımıza katıldı. Bakan Yardımcımız Sayın Mahmut Özer ile Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdüřümüz Sayın Mehmet Nezir Gül de Bakan Selçuk’a eşlik etti.

Bakanımız Sayın Ziya Selçuk törende yaptığı konuşmada Kovid-19 salgını döneminde Bakanlıkça eğitim öğretim materyalleri üretmek, yayınlar çıkarmak, dijital içerikler oluşturmak konusunda müthiş bir performans sergilediklerini söyledi.

Özel eğitim okullarındaki öğrencilere yönelik materyallerin, onların eğitim sürecindeki görsel, işitsel, toplumsal özelliklerine hitap ettiğini ve bu çalışmaların arkasında büyük bir bilimin yattığını dile getiren Sayın Bakanımız, materyallerin çocuklara ve okullara ulaşması sonucu eğitim öğretimin kalitesinin geliştirilmesi konusunda büyük bir adım atıldığını belirtti.

Engellilerin hak ettiği yaşam düzeyine ulaşabilmesi için eğitim imkânlarının daha da artırılması gerektiğini vurgulayan Sayın Bakanımız, bugün tanıtımı yapılan materyallerin normal gelişim gösteren öğrencilerin eğitim gördüğü okullardaki hafif, orta ve ağır düzeyde zihinsel ve otizmi olan bireyler ile işitme yetersizliği ve görme yetersizliği olan bireylere yönelik olduğunu anlattı.

“Materyaller, öğrencilerin sağlığını tehdit etmeyecek şekilde üretildi.”

Materyallerin kavram, okuma yazma, matematik, bilişsel beceriler, öz bakım, günlük yaşam, sosyal uyum, sosyal iletişim gibi alanlarda müfredattaki belli kazanımlarla bağlantısının oluşturulduğunu belirten Sayın Bakanımız; materyallerin fiziksel, mekanik ve kimyasal açıdan öğrencilerin sağlığını tehdit etmeyecek şekilde üretildiğini kaydetti.

Sayın Bakanımız, materyallerin ergonomik olarak öğrencilerin özelliklerine göre üretildiğini vurgulayarak “2019 ve 2020’de özel eğitim öğretmenlerimizin de içinde bulunduğu ekip tarafından üretilen bu materyaller, 81 ilimizde 6 bin 600 özel eğitim sınıfımıza ve okulumuza gönderildi. 2021’de ise üretimi tamamlanan 1500 materyal seti 1500 okulumuza gönderilecek.” dedi.

Konuşmasının ardından özel eğitim materyallerini inceleyen Bakanımız, daha sonra 1500 özel materyal setinin bulunduğu 2 tırı yolcu etti.

T.C.
MİLLÎ EĞİTİMİ BAKANLIĞI
Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü

KAYNAŞTIRMA/BÜTÜNLEŞTİRME YOLUYLA EĞİTİM UYGULAMALARININ NİTELİĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ VE YAPILANDIRILMASINA YÖNELİK ÇALIŞMALAR BAŞLANDI

deki özel eğitim sınıflarına yapılan ziyaret..

BİLİM VE SANAT MERKEZLERİ VELİ AKADEMİSİ

Genel Müdürlüğümüz, Özel Eğitim ve Kaynaştırma Daire Başkanlığı koordinesinde Ülkemizdeki kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim uygulamalarının niteliğinin geliştirilmesi ve yapılandırılmasına yönelik çalışmalara başlanmıştır...

Bilim ve sanat merkezlerine devam eden öğrencilerin gelişimlerinin çok yönlü ve bütünsel olarak desteklenmesi gerektiği bilinmektedir. Veli akademisi ile özel yetenekli çocukların akademik gelişim alanında desteklenmesinin yanı sıra sosyal-duygusal ve kariyer gelişim alanlarında da desteklenmesi hedeflenmiştir.

BAKAN YARDIMCIMIZ SAYIN MAHMUT ÖZER'DEN ANKARA AKYURT ÖZEL EĞİTİM UYGULAMA OKULUNA ZİYARET

Bakan Yardımcımız Sayın Mahmut ÖZER ve beraberindeki heyet Ankara ili Akyurt ilçesindeki Büğdüz Özel Eğitim Okulumuzu ve özel eğitim sınıflarımızı ziyaret ettiler. 11 mart 2021 tarihinde Akyurt Büğdüz Özel Eğitim Uygulama Okuluna ve Nevzat Hüseyin Tiryaki Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi bünyesinde

ELİF İLE ALP "OKUL HEYECANI" YAŞIYOR

Genel Müdürlüğümüz salgın hastalık döneminde psikolojik sağlamlığı artırmak amacıyla okul öncesi ve ilkokul öğrencileri için yayımladığı Psiko-eğitsel Etkinlikler

(242) 887 1787

<http://kumlucaram.meb.k12.tr/>

@kumlucaram

@ramkumluca

@kumlucaram